

خیلی‌ها هستند می‌خواهند [به اقتصاد کشور] کمک کنند، نمی‌دانند چه جور باید کمک کنند. خیریه‌های مردمی، نهادهای انقلابی، امنای مساجدی که در این زمینه فعال‌اند مثل بعضی جاهای دیگر، بایستی این‌ها را برنامه‌ریزی کنند تا هر کسی بداند که با یک سرمایه کم چطور می‌شود به تولید کشور کمک کرد. (۱۴۰۰/۰۱/۰۱) www.basirat.ir

▼ حرف روز وظیفه مجلس در حراست از منافع ملی در مذاکرات وین

اخبار منتشره از طرف‌های مذاکره در وین نشان می‌دهد که شرط بازگشت ایران به تعهدات برجامی، لغو تحریم‌های وضع شده در دوران ترامپ عنوان می‌شود!

نکات تحلیلی: ۱- تأکید بر لغو تحریم‌های دوران ترامپ یک اشتباه استراتژیک است؛ زیرا ساخت حقوقی تحریم‌ها در دوران اوباما طراحی شده و برجام قرار بود همه این تحریم‌ها را لغو کند که صرفاً بر روی کاغذ باقی ماند. ۲- مجلس شورای اسلامی برای عبور از دوره انفعال، قانون «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران» را در سال ۱۳۹۹ به تصویب رساند که بر اساس ماده ۶، در موضوع رفع تحریم و انتفاع اقتصاد ایران از محل آن، چند شاخص کلی مطرح شده است؛ این شاخص‌ها عبارت‌اند از: «عادی شدن روابط کامل بانکی، رفع کامل موانع صادرات، فروش کامل نفت و فراورده‌های نفتی ایران و برگشت کامل و سریع ارز منافع حاصل از فروش». ۳- همچنین در ماده ۷ این قانون، دولت موظف شده است گزارش اقدام‌های انجام‌شده در موضوع رفع تحریم‌ها را به مجلس گزارش کند تا مورد ارزیابی مجلس قرار گیرد. تجمیع محتوای این دو ماده، دلالت بر آن دارد که رفع تحریم‌های ایران باید همراه با انتفاع اقتصادی باشد و این انتفاع باید به‌صورت دقیق و سنجش‌پذیر مورد راستی‌آزمایی قرار گیرد.

نکات راهبردی: ۱- همان‌گونه که تجربه برجام نشان داد، مذاکرات برجام در لایه‌های پنهان دیپلماتیک اخذ می‌شود و تنها امتیازات پرطمطراق بر روی کاغذ به ایران داده می‌شود. در برجام، کتمان کاری و خلاف‌گویی‌های مذاکره‌کنندگان، سبب وارد آمدن خسارت محض بر مردم شد. ۲- متأسفانه در داخل برخی چهره‌های جریان اصلاح‌طلبی برجام را یک دستاورد جناحی می‌دانند و سعی‌شان بر این است که حتی‌الامکان تا قبل از انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم برجام احیا شود. سخنان سفیر فرانسه که گفته است: «تلاش می‌کنیم برجام قبل از انتخابات ریاست جمهوری ایران احیا شود» دلیلی است بر این‌که احیای برجام برای تأثیرگذاری بر انتخابات ریاست‌جمهوری سیزدهم کلید خورده است. ۳- جریان نامبرده، درصدد هستند که بدون توجه به مصوبه راهبردی مجلس در لغو همه تحریم‌ها (ماده ۶)، به برخی از امتیازات کوچک اما دهن‌پرکن و بدون راستی‌آزمایی توسط مجلس، یک مسیر فریبنده دیگر را در مسیر جمهوری اسلامی قرار دهند تا یک دوره ۸ ساله دیگر مردم و نظام را معطل وعده‌های غرب کنند. ۴- مجلس مسیر روشنی در پیش گرفته و با تأکید بر قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران باید بر مذاکرات و مصوبات آن نظارت فعال داشته باشد و اجازه ندهد بار دیگر منافع ملی کشور فدای منافع جناحی و سیاسی شود. (نویسنده: فرهاد مهدوی)

▼ گزارش روز

تنفس مصنوعی

عربستان سعودی از طریق سازمان ملل متحد مترصد انعقاد آتش‌بس در مَربِ یمن بر اساس مدل جدید و توافق استکهلم است. این نشان می‌دهد که عربستان نیز از پیشروی‌های ارتش و کمیته‌های مردمی یمن به هراس افتاده و این بار از طریق یک بازیگر ثالث به دنبال رسیدن به یک توافق موقت برای گریز از شکست است.

گزاره‌های خبری: ۱- پس از ناموفق بودن طرح فرستاده‌های آمریکا و سازمان ملل برای برقراری آتش‌بس در یمن به‌ویژه در استان مَرب، منابع خبری گزارش دادند که فرستاده سوئد طرحی مبتنی بر توافق استکهلم برای آتش‌بس در مَرب ارائه کرده است. طرح ریاض که نماینده سوئد آن را به یمن برده، مبتنی بر توافق استکهلم [برای استان جدید در غرب یمن] است و آن‌هم در مقابل پیشبرد آرام و تسهیل موضوع انسانی و اقتصادی. ۲- توافق جدید دو سال ونیم پیش منعقد شد و دربردارنده ابعاد انسانی، نظامی، امنیتی و اقتصادی بود و هیچ‌یک از بندهای آن جز آتش‌بس اجرا نشد؛ زیرا عربستان سعودی خود بارها آن را نقض کرده و به آن پایبند نبوده است.

گزاره‌های راهبردی: ۱- عربستان سعودی استان جدید را از طریق یک بازیگر ثالث و توافق چندجانبه، منطقه بی‌طرف اعلام کرد تا قدرت مانور انصارالله را در داخل یمن کاهش دهد؛ اما این توافق نتوانست در بلندمدت عربستان را به اهدافش برساند. اکنون نیز همین سناریو در مَرب در حال اجرا است؛ زیرا عربستان سعودی بر مبنای یک پیشنهاد انسان‌دوستانه و با پوشش حقوق بشری، آتش‌بس را مطرح کرده است! لذا بعید است این سناریو این بار از سوی انصارالله پذیرفته شود؛ زیرا عربستان بارها آتش‌بس را در جدید نقض کرده است. ۲- ائتلاف سعودی هر زمان که در یمن دچار شکست شده از برگه سازمان ملل و طرف‌های ثالث استفاده کرده است. این سناریو در طول سالیان گذشته حتی در سایر بحران‌های منطقه‌ای همچون سوریه به مستمسکی در جهت گریز از شکست برای این کشورها و تروریست‌ها تبدیل شده است. اکنون نیز عربستان سعودی به‌خوبی از اهمیت مَرب آگاه است و به‌هیچ‌عنوان خواهان از دست دادن این استان نیست؛ زیرا در صورت پیروزی یمنی‌ها در استان مَرب، توازن قوای نظامی در یمن تغییر محسوسی خواهد کرد. (نویسنده: محمدرضا فرهادی)

▼ خبر ویژه

مواظب دور خوردن از آمریکا باشید!

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی اعلام کرد: «ارزیابی نشست وین نشان می‌دهد آمریکا و اروپا در حال طراحی و پیاده‌سازی روندی‌اند که تیم مذاکره‌کننده ایران را وادار به عقب‌نشینی از مواضع اصولی خود کند. برآوردی در میان کشورهای غربی در حال شکل‌گیری است که ایران به‌نوعی بازگشت هم‌زمان به برجام و راستی‌آزمایی صوری را پذیرفته و اکنون باید ایران را برای پذیرش رفع بخشی از تحریم‌ها تحت فشار سیاسی و رسانه‌ای قرار داد. برخی نیز در داخل کشور با تأکید بر دو کلیدواژه اصلی «عدم فرصت‌سوزی» و «جلوگیری از مقصرسازی ایران» در حال کمک به این کارزار هستند. انتخابات ریاست‌جمهوری ایران و ضرب‌الاجل توافق موقت میان ایران و آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در خردادماه سال جاری، توجیه درستی برای تعجیل در مذاکرات نیست. از نگاه آمریکا، ایران باید به تمام اقدامات خود عمل نماید و درازای آن به اجرای حداقلی تعهدات آمریکا راضی شود. بدیهی است که راستی‌آزمایی واقعی رفع تحریم‌ها و تحقق شاخص‌های سنجش‌پذیر ارائه شده از طرف ایران، در چند ساعت و چند روز ممکن نبوده و حداقل ۳ تا ۶ ماه زمان نیاز دارد. همچنین ضروری است تداوم انتفاع اقتصاد ایران از محل رفع تحریم‌ها در بازه‌های زمانی معین (برای مثال هر ۶ ماه یک‌بار) مورد راستی‌آزمایی قرار گیرد.

مهر سکوت آژانس بر حوادث تروریستی در ایران

رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان گفت: «اقدام علیه مرکز غنی‌سازی نطنز نشان‌دهنده شکست مخالفان پیشرفت‌های صنعتی و سیاسی کشور برای جلوگیری از توسعه چشمگیر صنعت هسته‌ای است. این اقدام همچنین نشان‌دهنده ناکامی مخالفان مذاکرات ایران برای رفع تحریم‌های ظالمانه است. ایران ضمن محکوم کردن این حرکت مذبحخانه بر ضرورت برخورد جامعه بین‌المللی و آژانس اتمی با این تروریسم هسته‌ای تأکید می‌کند. ایران همچنین حق خود را برای اقدام علیه عاملان و آمران و مباشران محفوظ می‌داند. ایران همچنین برای ناکام گذاشتن چنین تحرکات مذبحخانه‌ای، با جدیت گسترش صنعت هسته‌ای و تلاش برای رفع تحریم‌های ظالمانه را پیگیری می‌کند». آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که همواره ایران را زیر نظر داشته و حتی از طریق برخی تفاهم‌ها و بخصوص توافقنامه برجام، نظارت و بازرسی‌های مکرر و شبانه‌روزی از ایران داشته است، همواره نسبت به اقدامات تروریستی توسط صهیونیست‌ها و آمریکا علیه تأسیسات هسته‌ای ایران مهر سکوت بر لب زده است و در حوادث اخیر تروریستی هسته‌ای نیز که شائبه تروریستی بودن آن‌ها قوی است، مهر سکوت به دهان داشته است. این در حالی است که این آژانس علاوه بر نقش «نظارت»، نقش «صیانت» و همکاری با سازمان‌های هسته‌ای کشورهای عضو را بر عهده دارد. در همین زمینه، رئیس‌جمهور نیز دو روز پیش بر بدهکار بودن این سازمان به اصطلاح بین‌المللی به کشورمان تأکید کرد.

وضعیت نابسامان تجارت با ترکیه

رئیس خانه اقتصاد ایران و ترکیه می‌گوید با وجود فرصت بالقوه تجارت گسترده ایران و ترکیه، عملاً از این فضا استفاده نشده و همین موضوع صادرات ایران به ترکیه را کاهش داده است. جلال ابراهیمی اذعان داشت: «بخشی از این عدم استفاده از ظرفیت‌ها به تحریم بازمی‌گردد. ما به دلیل محدودیت‌های مالی در توسعه زیرساخت‌های مرزی، حمل‌ونقل و کانتینرهای یخچال‌دار محدودیت داشتیم و همین موضوع جابجایی کالا میان دو کشور را دشوار کرد». وی افزود: «با افزایش تحریم‌ها، صادرات نفتی و محصولات نفتی به ترکیه نیز به شدت کاهش یافته اما با این وجود ظرفیت تجارت ۳۰ میلیارد دلاری میان دو کشور وجود دارد که اگر به درستی فعال شود، می‌تواند بخش مهمی از محدودیت‌ها را برطرف کند». بر اساس آمار ۱۱ ماهه تجارت ایران در سال ۱۳۹۹، چین، عراق، امارات متحده عربی و ترکیه اصلی‌ترین واردکنندگان کالا از ایران بوده‌اند. با این وجود ترکیه در ماه‌های گذشته میزان واردات خود از ایران را به شدت کاهش داده است.

معاون اول از خجالت کراهی‌ها در آمد!

دکتر اسحاق جهانگیری بعد از ظهر دیروز (یکشنبه) در نشست مشترک با نخست‌وزیر کره جنوبی، تأکید کرد: «اولویت جمهوری اسلامی ایران در گسترش مناسبات پس از پایان تحریم‌ها، توسعه روابط با کشورهایی خواهد بود که در شرایط تحریم و دشواری با دولت ایران همکاری کرده‌اند». دکتر جهانگیری با اشاره به موضوع آزادسازی منابع مالی ایران در کره جنوبی، تصریح کرد: «این اتفاق نیازمند اراده سیاسی است که باید در مسئولان این کشور شکل بگیرد. در عین حال ایران از حقوق خود بر پیگیری خسارات ناشی از تأخیر در پرداخت پول‌های بلوکه شده پافشاری می‌کند». جهانگیری افزود: «در سال ۲۰۱۶ و هنگام سفر رئیس‌جمهور وقت کره جنوبی به ایران موافقت‌نامه‌های دوجانبه بسیاری میان مقامات دو کشور امضا شد که متأسفانه با پیروی سئول از تحریم‌های آمریکا همه آن اسناد بی‌نتیجه مانده است».

امضای سند همکاری پنج‌ساله با عراق

وزیران کار ایران و عراق برنامه اقدام مشترک همکاری و تبادل تجربیات در زمینه‌های آموزش و توسعه و امور اجتماعی امضا کردند. این برنامه اقدام مشترک بین دو کشور دیروز یکشنبه در جریان سفر محمد شریعتمداری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به بغداد و دیدار او با عادل الرکابی وزیر کار و امور اجتماعی عراق به امضا رسید. شریعتمداری در کنفرانس خبری مشترک با همتای عراقی خود که پس از امضای این برنامه اقدام مشترک برگزار شد، ابراز امیدواری کرد که بندهای این برنامه اقدام مشترک اجرایی شود تا فرصت‌های شغلی برای جوانان دو کشور فراهم کند. طرف عراقی نیز بهبود خدمات به معلولان و همچنین آموزش و توسعه و تأمین اجتماعی را از جمله موارد مندرج در برنامه اقدام مشترک بین وزارتخانه‌های کار ایران و عراق برشمرد.

◀ **سلیمی: مجلس باید در جریان مشروح مذاکرات وین باشد/** عضو هیئت‌رئیس مجلس گفت: «تیم مذاکره‌کننده ایرانی در وین نباید این موضوعات را «سر» تلقی کنند، لذا این موارد را باید در اختیار نمایندگان قرار دهند تا اتفاقی مثل برجام رخ ندهد. سفیر فرانسه در امور داخلی ما دخالت کرده لذا تذکر می‌دهیم که بالاتر از صندلی خودش ننشیند و در امور داخلی ایران دخالت نکند».

◀ **وزیر بهداشت: مردم را تنها نمی‌گذاریم/** دکتر نمکی در خصوص وضعیت کرونایی کشور گفت: «در کل کشور متأسفانه آمار بستری‌ها رو به فزونی است و الآن آنچه حاصل صف‌های مرغ و خرید مایحتاج شب عید و دورهمی و سفر بود، دیده می‌شود. هفته جاری و هفته آتی نقشه قرمزتر و حتی به سمت سیاهی می‌رود. قبل از عید به شکل‌های مختلف به مسئولان و مردم هشدار دادم و با قسم دادن خواستم تا مردم به مسافرت نروند اما عرایض بنده به دلایل مختلف موردتوجه قرار نگرفت». با این وجود، دکتر نمکی تأکید کرد: «قرار بر این نیست که به دلیل عدم همراهی عده‌ای، مردم را تنها بگذاریم. این روزها مردم هر عطسه و سرماخوردگی را باید در ابتدا کرونا تلقی کنند. نمی‌گذاریم بیماری بدون تخت رها شود».

◀ **زبان ۲۵۰ هزار میلیارد تومانی اصناف بر اثر کرونا/** دبیر کل اتاق اصناف ایران گزارش داد: «کرونا زبان ۲۵۰ هزار میلیارد تومانی بر اصناف وارد کرده و درآمدشان را کاهش داده است. در ۱۴ ماه گذشته پس از شیوع ویروس کرونا علی‌رغم اینکه چندین بار اصناف برای جلوگیری از شیوع کرونا مجبور به تعطیلی واحدهای صنفی خود شده‌اند اما هیچ تحولی در سیستم حمل‌ونقل شهری و عمومی به وجود نیامده. متأسفانه تاوان اشتباهات مسئولان را اصناف می‌پردازند چراکه تا پیش از عید مردم و اصناف با رعایت پروتکل تا حدودی موجب کنترل شیوع کرونا شده بودند اما تصمیم‌گیری‌های مسئولان همه‌چیز را برای اصناف دشوار کرد».

◀ **یارانه معیشتی ماه رمضان ابلاغ شد/** ستاد ملی مقابله با بیماری کرونا روز یکشنبه مصوبه دولت برای پرداخت مبلغ ۲۵ هزار میلیارد ریال به ۶۰ میلیون نفر از مردم مشمول طرح معیشتی خانوارها در ماه مبارک رمضان را ابلاغ کرد. طبق این مصوبه به سازمان هدفمندی‌سازی یارانه‌ها اجازه داده می‌شود به ۶۰ میلیون نفر افراد مشمول طرح معیشتی خانوارها مبلغ ۲۵ هزار میلیارد ریال در ابتدای ماه مبارک رمضان پرداخت کند.

◀ **فوت ۲۶ نفر به دلیل خاموشی بزرگراه‌ها در بهمن ۹۹/** رئیس پلیس راهور تهران اعلام کرد: «در بهمن سال ۹۹ حدود ۲۶ نفر از شهروندان را به دلیل خاموشی بزرگراه‌ها از دست دادیم، ۴ نفر از نیروهای پلیس راهور با کرونا جان باختند. ۴۴ درصد از تصادفات ما مربوط به موتورسیکلت‌سواران، ۴۰ درصد مربوط به عابران پیاده و ۱۶ درصد هم مربوط به خودروهای سواری بود».